

خوشه‌بندی مبتنی بر مدرک - اصطلاح: هم‌جواری موضوعات روان‌شناسی ازدواج در ادبیات

زیست پزشکی در دوره‌های زمانی «۱۹۹۰-۱۹۹۹» و «۲۰۰۸-۲۰۰۰»*

محمد توکلی‌زاده راوری^۱، مریم نجابتیان^۲

چکیده

مقدمه: روان‌شناسی ازدواج ریشه در مطالعات اجتماعی دارد. این موضوع در ادبیات زیست پزشکی نیز مورد توجه است. در این پژوهش سعی بر آن بود تا هم‌جواری و رابطه بین موضوعات روان‌شناسی ازدواج در ادبیات زیست پزشکی را بر اساس روش خوشه‌بندی مبتنی بر مدرک - اصطلاح تحلیل کند.

روش بررسی: سنجش هم‌جواری بین موضوعات حوزه‌ی روان‌شناسی ازدواج، بر اساس دو ماتریس هم‌جواری (Proximity matrix) صورت گرفته است. این ماتریس‌ها بر گرفته از محاسبه‌ی بسامد هم‌رخدادی (Co-occurrence) اصطلاحات موضوعی (Terms) و توصیفگرها (Descriptors) است که جزیی از دو مجموعه‌ی مدارک می‌باشد. این مجموعه‌ها به دوره‌های زمانی (۹۹-۱۹۹۰) و (۲۰۰۸-۲۰۰۰) تعلق داشت. مدارک موجود، حاصل نتایج دو جستجوی جداگانه در Medline بود. پس از تشکیل دو ماتریس ذکر شده، هم‌جواری موضوعات هر یک از دو مجموعه بر اساس روش کسینوسی سنجیده شد. خوشه‌بندی سلسله مراتبی (Hierarchical clustering) موضوعات هم‌جوار نیز با روش Ward صورت گرفت.

یافته‌ها: دو نمودار خوشه‌ای ماحصل سنجش هم‌جواری بین توصیفگرها بود. مقایسه‌ی این دو نمودار نشان داد که بیست توصیفگر از سی و هشت توصیفگر مورد مطالعه، پیوسته در هر دو دوره‌ی زمانی هم‌جواری خود را با یک یا چند توصیفگر دیگر حفظ کرده است. **نتیجه‌گیری:** می‌توان موضوعات روان‌شناسی ازدواج در زیست پزشکی را به پنج حوزه تقسیم کرد و با مقایسه‌ی دو نمودار خوشه‌ای حاصل شده، تغییر رابطه بین موضوعات هر حوزه با خودش و دیگر حوزه‌ها را بررسی کرد. نتایج این بررسی نشان داد که از روش خوشه‌بندی مدرک - اصطلاح می‌توان به برخی از سؤالات مرجع پاسخ گفت.

واژه‌های کلیدی: روان‌شناسی؛ ازدواج؛ طبقه‌بندی‌ها؛ پزشکی در ادبیات؛ مدلاین؛ سرعنوان‌های موضوعی.

نوع مقاله: تحقیقی

دریافت مقاله: ۱۷/۹/۲۰

اصلاح نهایی: --

پذیرش مقاله: ۸۸/۶/۵

ارجاع: توکلی‌زاده راوری محمد، نجابتیان مریم. خوشه‌بندی مبتنی بر مدرک - اصطلاح: هم‌جواری موضوعات روان‌شناسی ازدواج در ادبیات زیست پزشکی در دوره‌های زمانی "۱۹۹۰-۹۹۱۹" و "۲۰۰۸-۲۰۰۰". مدیریت اطلاعات سلامت ۳۸۹؛ ۷ (۲): ۱۸۶-۱۷۲.

مقدمه

زمینه‌ی ازدواج به دست جامعه‌شناسان صورت گرفته است که به مسایل جامعه‌شناختی (مانند درآمد، سن، دین، نژاد) و متغیرهای

تغییرات اقتصادی و اجتماعی قرن بیستم منجر به توجه عمومی نسبت به مسأله خانواده شده است. تمایل به فهم و حل مسایل مربوط به خانواده باعث افزایش مطالعات تجربی در این زمینه گردیده است (۱). از حدود دهه‌ی ۱۹۲۰ مطالعات مربوط به ازدواج آغاز گشت. توجه اولیه‌ی این مطالعات به رفتارهای جنسی بود (۲). به گفته‌ی Fincham و همکار، اغلب پژوهش‌های اولیه‌ی در

* این مقاله حاصل تحقیقی مستقل است که بدون حمایت مالی سازمانی انجام گرفته است.

۱. استادیار، علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه یزد، یزد، ایران. (نویسنده‌ی مسؤول).
Email: tavakoli@vazduni.ac.ir

۲. کارشناس ارشد، روان‌شناسی، سازمان ملی جوانان، تهران، ایران.